

Mål C-180/96

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland mot Europeiska gemenskapernas kommission

”Jordbruk — Hälsovårdspolitik — Nödåtgärder mot bovin spongiform
encefalopati — Sjukdom kallad ’galna ko-sjukan’”

Förslag till avgörande av generaladvokat G. Tesauro föredraget den 30 september 1997	I - 2268
Domstolens dom av den 5 maj 1998	I - 2269

Sammanfattning av domen

- Talan om ogiltigförklaring — Rättsakter mot vilka talan kan väckas — Rättsakter som är avsedda att ha rättsverkningar — Rättsakt som ger uttryck för kommissionens avsikt att handla på ett visst sätt eller med en rättsakt som endast bekräftar en tidigare rättsakt — Omfattas inte
(EG-fördraget, artikel 173 första stycket)*
- Jordbruk — Tillnärmning av lagstiftning i fråga om hälsovårdspolitik — Veterinära och avelstekniska kontroller i handeln inom gemenskapen med levande djur och med produkter av animaliskt ursprung — Direktiv 89/662 och 90/425 — Nödåtgärder mot bovin spongiform encefalopati — Förbud mot export av nötkreatur, nötkött och produkter framställda av nötkött från Förenade kungariket — Förenligt med direktiven
(Rådets direktiv 89/662 och 90/425; kommissionen beslut 96/239)*

3. *Jordbruk — Tillnärmning av lagstiftning i fråga om hälsovårdspolitik — Veterinära och avelstekniska kontroller i handeln inom gemenskapen med levande djur och med produkter av animaliskt ursprung — Direktiv 89/662 och 90/425 — Nödåtgärder mot bovin spongiform encefalopati — Förbud mot export av nötkreatur, nötkött och produkter framställda av nötkött från Förenade kungariket — Motiveringskyldighet — Proportionalitetsprincipen, icke-diskrimineringsprincipen och rättssäkerhetsprincipen — Åsidosättande — Föreligger inte — Målsättningar för den gemensamma jordbrukspolitiken — Förenligt*
(EG-fördraget, artiklarna 39.1, 40.3 och 190; rådets direktiv 89/662 och 90/425; kommissionens beslut 96/239)

4. *Jordbruk — Tillnärmning av lagstiftning — Direktiv 89/662 och 90/425 — Rättslig grund*
(EG-fördraget, artiklarna 39.1 och 43; rådets direktiv 89/662 och 90/425)

1. För att talan skall kunna väckas mot en rättsakt från rådet eller kommissionen krävs att den är avsedd att ha rättsverkningar. Detta är inte fallet med en rättsakt från kommissionen som ger uttryck för institutionens eller en av dess avdelningars avsikt att handla på ett visst sätt eller med en rättsakt som endast bekräftar en tidigare rättsakt, så att en ogiltigförklaring av den bekräftande rättsakten skulle vara liktydig med en ogiltigförklaring av den tidigare rättsakten.

2. Genom att anta beslut 96/239 om vissa nödåtgärder vad beträffar skydd mot bovin spongiform encefalopati, i vilket stadgas ett temporärt totalt förbud mot export av nötkreatur, nötkött och produkter framställda av nötkött från Förenade kungariket till övriga medlemsstater och till tredje land, har kommissionen agerat inom ramen för de befogenheter som den tilldelas genom direktiven

90/425 och 89/662 om veterinära och avelstekniska kontroller vid handeln inom gemenskapen.

För det första var villkoren för att vidta skyddsåtgärder i den mening som avses i de båda direktiven nämligen uppfyllda, bland annat eftersom förekomsten av en zoonos, sjukdom eller någon annan orsak som anses kunna utgöra en allvarlig fara motiverar att skyddsåtgärder vidtas. Om det för det andra beaktas bland annat att bestämmelserna i direktiven är mycket vidsträckta och att några begränsningar av åtgärdernas tillämpning i tiden eller i geografiskt hänseende inte föreskrivs, har kommissionen inte uppenbart överskridit gränserna för sitt omfattande utrymme för skönsmässig bedömning då den försökt isolera sjukdomen till Förenade kungariket genom att förbjuda export av nötkreatur, nötkött eller produkter framställda av nötkött, från dess territorium

till såväl andra medlemsstater som till tredje land. Slutligen är beslutet heller inte behäftat med maktmissbruk, eftersom kommissionen agerat utifrån risken att bovin spongiform encefalopati kan överföras till människor, efter att ha granskat de åtgärder som vidtagits av Förenade kungariket och efter att ha hört Vetenskapliga veterinärmedicinska kommittén och Ständiga veterinärmedicinska kommittén, och det har inte uteslutande eller till övervägande del varit av ekonomiska skäl som kommissionen agerat och inte heller av hälsoskyddsskäl.

3. Beslut 96/239 om vissa nödgärder vad beträffar skydd mot bovin spongiform encefalopati, i vilket stadgas ett temporärt totalt förbud mot export av nötkreatur, nötkött och produkter framställda av nötkött från Förenade kungariket till övriga medlemsstater och till tredje land, uppfyller motiveringsskyldighetens krav, åsidosätter inte proportionalitetsprincipen, icke-diskrimineringsprincipen eller rätts-säkerhetsprincipen och är förenlig med målsättningarna för den gemensamma jordbrukspolitiken som anges i artikel 39.1 i fördraget.

Vad närmare bestämt beträffar proportionalitetsprincipen, kunde kommissionen med beaktande av den stora osäkerhet som rådde om vilka risker som var förknippade med levande djur och med produkterna i fråga vidta sagda skyddsåtgärder utan att behöva vänta på att

det fullt ut visades att riskerna faktiskt förekom och hur allvarliga de var. Vad beträffar den i artikel 40.3 andra stycket i fördraget fastslagna icke-diskrimineringsprincipen, skall det anses att situationen i Förenade kungariket inte var jämförbar med situationen i övriga medlemsstater, eftersom nästan samtliga fall av bovin spongiform encefalopati i Europa hade påträffats i den medlemsstaten.

4. Artikel 43 i fördraget utgör den lämpliga rättsliga grunden för all lagstiftning om produktion och saluföring av de jordbruksprodukter som är upptagna i bilaga II till fördraget, som bidrar till förverkligandet av ett eller flera av de mål för den gemensamma jordbrukspolitiken som anges i artikel 39 i fördraget.

I det avseendet och med beaktande av den betydelse som den fria rörligheten för djur, produkter från djur och animaliska produkter har för uppnåendet av sagda målsättningar, utgjorde artikel 43 i fördraget en lämplig rättslig grund för att anta direktiven 90/425 och 89/662 om veterinära och avelstekniska kontroller i handeln inom gemenskapen, även om dessa direktiv indirekt bemyndigade kommissionen att vidta skyddsåtgärder som omfattade "animaliska produkter", "produkter som härlemts från dessa produkter" samt "varor som kommer från dessa djur", vilka inte omfattades av bilaga II till fördraget.